

Előfizetési ár	
helyben, házhoz hordva:	
Égész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyedévre	3 kor.
Védékre, postán küldve:	
Égész évre	16 kor.
Fél évre	8 kor.
Negyedévre	4 kor.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen minden nap

hétfo és

Ünnepnapon nap kivételével

A lap szellemi és anyagi részére vonatkozó összes dolgok a szerkesztőség és kiadóhivatalba intézendők.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: 141. Laptulajdonos: a Nyomdarészvénytársaság.

Az erősebb.

Valamikor tán úgy volt, bár ez se egészen bizonyos, hogy a győzelem egyszerűen azt döntötte el, ki az erősebb. A seregek egy meghatározott szűk helyen találkoztak s aki a csatát elvesztette, elvesztette a háborút. Az erősebb győzött, mint a tatárjárás idejében, vagy az ügyesebb, mint Napoleon idejében. Nekünk az ilyen régifajta győzelem is drága lenne, mert életünket és jövőnket mentené meg. Ám a mi győzelmünk más lesz s már is más, mint ahogy ez a háboru másforma minden eddig volt háborunknál. Ez a háboru térben és időben beláthatatlan. Ezt nyert vagy veszett csaták, úgy látszik, el nem döntik. De nyert vagy veszett csaták nem azt mondják csupán, hogy kinél van a nagyobb katonai tehetség s a nagyobb fizikai erő, de azt döntik el — s ez lesz a nagy háboru végső eredménye — hogy az emberiség összes képességei szempontjából hol van a nagyobb érték.

Mert minden mozgósítva van most minden harcos s minden emberi képesség érvényesül és versenyez egymással. Hogy ellenségeink minden bajaik forrását a németek gondos előkészületeire vezetik vissza, az csak kudarcaikat szépitő frázis. Körülbelül azt jelent ez: ha mi is így elkészültünk volna, mi győznénk, — s épen ez a frázis. Ok nem készülhettek volna el jobban, mert ez nem elhatározás, hanem képesség dolga volt. Az elhatározás náluk nem hiányzott, rég bezonyosodott már; hogy ők igenis felkészültek erre a háborura, melyet ők akartak. Tévedésük ott volt, hogy az ő kulturális fokmérőjük elkészültségnek tekintette azt, ami velünk s a németekkel szemben most készültségnek mutatkozik.

Most persze úgy forgatják el a dolgokat, hogy ők békeséges népek s a német öldöklő mesterség fejlettsége a német barbárságot bizonyítja benne. Ez nem naiv, hanem tudatosan hazug álláspont. Hiszen világos, hogy az öldöklő képesség a legbékeesebb, a legkulturább haladásokból rakkodik össze. Mi teremtette meg a német nyegyenkettes ágyut? Ugyanaz a fejlett fémipar és mérnöki tudomány, amely Európa legmintaszerűbb vasuti hálózatával szolgálta a civilizációt. Mi teszi a német organizációt? Az a rend és becsületesség, mely szívszorgalommal kötögeti, ápolgatja és fejleszti a kereskedelmet az egész világon. Mi adja a német stratégiának az ellenáthatatlan lendületet? Az a biztonság, mellyel népek millióinak egyértelműre és azonos lelkesedésére számíthat.

Ebben a mértéktelenül vad és könyörtelen háboruban a nyers erő és öldöklő készség mellett győz a fejlett mezőgazdaság és a fejlett ipar. Győz a fejlett gyógytudomány, a kémia és a néprajz, a pszichológia és a történelmi tudomány egyaránt. A németről beszélünk egyre, mert bennünket szerénység illet. Annak határain belül azonban megállapíthatjuk, hogy nem vagyunk méltatlanok a németekhez s ez a háboru olyan alvó erőket is életre keltett bennünk, melyek magunkat is megleptek. Nem az erősebb öklök fog győzni ebben a háboruban, hanem az erősebb ember. E fogalomban pedig benne van mindaz, amit az emberiség abszolút értékeinek tartunk s amire a nemzetek, mint létjogra, hivatkoznak. Ennek az értéknek a nevében ül az angol, a francia, a kevésbé emberértékű gyarmatokra azzal az állítással, hogy kultúrát visz nekik, — vérbajt, himlőt, pálinkát.

Ez a háboru igazságot szolgáltat a nagy kulturvetélkedésben. Bitorolt pozíciókat dönt meg s megnyitja az egyetemes fejlődés számára a megtévesztett szemeket. A sokszorozás tudománya megteremtette a német dreadnoughtot. Az integrálszámítás szülte a német tengeralattjárót s elérte,

hogy a dióhéj elől elbukik a Noé bárkaja. Nekünk drága e tudat, mert igazságot szolgáltat nekünk kulturális irányban is. A mi értékünk az igazság szerint állapíttatik meg azok előtt, akik nem ismertek bennünket s magunk előtt, akik nem hittünk magunkban.

Ostendétől az Aldunáig folyik a nagy harc.

Wolhyniában visszavetettük az oroszokat.

Megkezdődött a harc Szerbia ellen.

Orosz hadszíntér:

Lucktól keletre lévő állásaink tegnap ismételen nagy orosz erők támadták meg. Csapataink, köztük égervidéki és nyugat-csehországi Landwehr-csapatok, mindenütt, számos helyen emberember elleni küzdelemben visszavetették az ellenséget. Ikva menti harcvonalonk ellen is a Kremenjec melletti szakaszon az oroszok erős oszlopokat vezettek támadásra. Egyes helyeken sikerült az ellenségnek az Ikva nyugati partjára jutnia, de segítségül siető tartalékjaink mindenütt visszavetették. Az ellenségnek különösen tüzéségünk nagy veszteségeket okozott. Tegnap estig több mint ezer foglyot szállítottunk be. A Hindenburg nevével viselő 69. gyalogezred harcatermetségének újabb bizonyosságát szolgáltatva. Kelet-Galiciában nyugalom volt. Ott a helyzet változatlan.

A Lithvániában küzdő cs. és kir. haderők elérték a Luchowca folyó keleti partját.

Olasz hadszíntér:

A tiroli határterületen az olaszok helyenkint a magas hegységekben kilátástalan vállalkozásokba fognak, különösen az Adamello és a Dolomitok területén. A karinthiai harcvonalon a helyzet változatlan. A flitschi katlanban az ellenség támadó csapatai maradéka közelebbi időnkörletünkben régi állásaiba vonult vissza. Repülőink egyike az arzierói pályaudvart és tábort bombázta.

Szerb hadszíntér:

Osztrák-magyar és német útegek tegnap a Száva és a Duna déli partján lévő szerb hadállásokat bombázták. A belgrádi várra is tüzeltünk. A Drina torkolata közelében csapataink előretolt szerb osztagokon rajtaütöttek és megsemmisítették.

Hüfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Dünaburg eleste előtt.

Nyugati hadszíntér:

Ellenséges hajók, amelyek Ostendétől délnyugatra Westend és Midelkerkét eredménytelenül bombázták, tüzelésünk elől visszavonultak. Találatakat figyeltünk meg. Az arcvonalon különösebb esemény nem történt.

St. Quentintól nyugatra egy német harci repülő lelt egy angol repülőgépet amelynek vezetője meghalt, megfigyelőjét pedig elfogtuk.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Az ellenség támadásunk elől Dünaburg hídfőjének területén Nowoaleksandrowskból kénytelen volt egy hátrább levő állásba visszavonulni. Ötszázötven orosz elfogtuk. Smorgonán az ellenség áttörést kísérelt meg. Visszavetük. A Vilna környékéről elvonuló oroszok elleni támadásunk folyamatban van. Csapataink tovább délre is követik a hátráló ellenséget. A Mjednzki—Lida—Soljane (Nyemen) vonalat elértük.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Az ellenség csak átmenetileg fejtett ki ellenállást egyes helyeken. A hadcsoport elérte a Dworzeznél és attól délkeletre a Molozadz-szakaszt és jobbszárnyával a Myschanka-szakaszhoz közeledik.

Mackensen tábornagy hadcsoportja: Az ellenség mindenütt tovább is visszaszorítottuk.

Délkeleti hadszíntér:

A német csapatok kisebb ütközetekben több mint 100 foglyot ejtettek. A Duna északi partjáról német tüzéség megkezdte a harcot Szemendria mellett a folyamtól délre levő szerb állások ellen. Az ellenséget elűztük és ágyuit elhallgattattuk.

A legfelsőbb hadvezetőség.

A Dardanellák hősi védelme.

Konstantinápoly, szept. 21.

A török főhadiszállás jelenti:

Dardanella-front: Hidroplánjaink Embrosz szigeten megtámadták Kefalo kikötőt. Egy lövésük egy nagy ellenséges szállító-gőzöst talált, melyen nyomban azután tűz támadt. Egyidejűleg óriási vízoszlop emelkedett felfelé. Az Anaforta-szakaszon 18-ára virradó éjjel rekognoszáló csapataink ellenséges csapatokat elűzték, sikerrel bombákat dobtak az ellenséges lövészárkokba és fegyvereket, valamint hadiszereket zsákmányoltak. 18-án tüzéségünk hatásosa ágyuzta a Kemik Liman mellett lévő ellenséges tábort. Az Ari Burnu-szakaszon jelentős esemény nem történt. A Sedil Bahr-szakaszon tüzéségünk heves ágyuzása elhallgattatta az ellenséges tüzéséget, amely a centrumban ágyuzta hadállásainkat. Az ellenségnek Kezervizdere közelében levő hadállásainkhoz

közel jutott csapataira cserkésző csapataink sikerrel dobtak bombákat. Partvédő útegeink e hónap 18-án délelőtt az ellenségnek Sedil Bahr mellett lévő gyalogsági és tüzérségi állásait ágyúzták. Nehéz kaliberű útegeink az ellenség egyik útegénél heves robbanást idéztek elő és megfigyelték, hogy számos betegszállító kocsi sietett a robbanás színhelyére. Délután egy hadihajó és a Sedil Bahr mellett felállított ellenséges útegek egy órán át ágyúzták a mi parti útegeinket, anélkül, hogy kárt tettek volna. A front többi részén semmi sem történt.

A szerb-bolgár ellentétek kiegyenlíthetetlenek.

(A K. L. eredeti távirata.)

Szofia, szept. 21. A «Kambana» hosszú cikkben foglalkozik a balkáni helyzettel, amelyben rendszeres és logikus következtetésekkel mutat rá arra, hogy a helyzet annyira kiélesedett, hogy a szerb-bolgár függő kérdések elintézése békés uton immár lehetetlennek látszik.

— A Szerbia és Bulgária közötti konfliktus — írja a «Kambana» — a háboruhoz fog vezetni, amely elkerülhetetlen és már nem soká késik. Ebben az esetben, ha tehát mégis háborúra kerülne a sor, ez a háborúk nem olyan lesz, mint az 1913. évi balkáni háború. A világháború kitörése óta Bulgária úgy politikailag, mint katonailag erősen megszervezte magát és mindenestre teljesen el van készülve. Arra is elkészült, hogy Szerbiát, amely egy évszázad óta bolygatja a Balkán békéjét, igen könnyűszerrel utasítsa rendre.

Angol kormány a védkötelezettség mellett

(A K. L. eredeti távirata.)

London, szept. 21. Lloyd George nyilatkozatot tesz közzé, amely szerint a kormány teljesen belátja, hogy az általános védkötelezettséget be kell vezetni, ha a számadatok azt mutatják, hogy ez a kényszer szükséges Európa védelmére a katonai despotizmus győzelmé ellen. A kényszernek — amennyire ő (Lloyd George) látja — senki sem fog ellenszögülni. Ha mégis ellene lesz valaki, a munkásosztályok Lloyd Georgeot nem fogják támogatni. Anglia csak úgy győzhet, ha minden erejét megfeszíti.

Nagy gondok.

A középosztály pusztulása.

Ha figyelemmel kísérjük a mai társadalom lelkét, lehetetlen, hogy észre ne vegyük azokat a mélységes barázdákat, melyeket az élet nehéz gondoljai szántottak homlokára.

Az élet tülekedő forgatagában már azelőtt is nehéz volt az egyensúlyt megtalálni, majdnem szembenyerveztő művésziesség kellett hozzája, hogy egyes családok el ne merüljenek az élet nagy terhei alatt.

Napjainkban csudálatosan megszaporodtak a megélhetési terhek s vele egyetemben a lelket emésztő nagy gondok.

Ma nemcsak a fronton folyik a nagy harc, az óriási erőfeszítés, nemcsak a lövészároknak vannak halottai és hősei, hanem itthon is hasonló az energiák megfeszítése, idehaza is vannak az élet küzdelmének halottjai, lemondó és koploló hősei.

A mariitok nagy csapatát e téren a középosztály szolgáltatja, mely fix fizetésből él. Ennek az osztálynak jövedelme nem emelkedett egy fillérrel sem, míg kiadásai ijesztő mérveteket öltöttek.

Igaz, való, hogy a munkabérek emelkedtek, de a termelő még ezek mellett is megtalálja busás jövedelmét a hallatlanul felcsigázott árak mellett, melyek a hivatalosan megállapított árakat jóval meghaladják.

A kereskedelem csak a jó alkalmat használja ki. Igaz, hogy a kiskereskedő telve van panasszal, de a nagykereskedők visszatartott áruikkal s egyéb manőverezésekkel, a javak közvetítésével a háború egy éve alatt is már milliókat kerestek. Hogy milyen jól jövedelmező vállalat az élelmiszerekkel való üzérkedés, mi sem mutatja jobban, hogy ma még a tojás, dió, a mák

kereskedelem is a nagy bankok igazgatói irodáiban folyik össze.

Kevesen tudják azt, hogy ma az összes könyvkiadó vállalatok háta mögött is néhány bank áll.

S ezek az osztaléokra éhes pénzintézetek spekuláns üzérkedéssel emelték a könyvek árát, azüket a könyveket, melyeket 5—6 évvel ezelőtt nyomtattak, azzal a hamissággal indokolva, hogy drága a papír, drága a munkabér.

Hazugságukat nyíltan hirdeti a könyv lapjára nyomott megjelenési évszám, mely palam et publice hirdeti, hogy annak a könyvnek a mai áremelésekhez semmi köze sem volt.

És míg ők így harácsolnak, addig agyon ütik a vidéki könyvkereskedelmet, melytől még a rossz, zavart és lassu kiszolgálás fejében is előre készpénzt követelnek.

És így megy ez minden vonalon! Igazán olyan a látszata, mintha a cukor kartellek is katoná posztót szállítanának.

Szomorú dolog, hogy nálunk igen megszaporodott az éhes emberek száma. Majd a háború után lesz alkalmunk rámutatni arra, mi volt az oka annak, hogy a társadalom éhes és kiirhatatlan parazitái miatt szaporodhattak el oly ilyesztő nagy mértékben.

Egy rettenetesnek ígérkező tél előtt állunk. A hosszú küzdelmek láncolata csavar bennünket körbe.

Az államhatalomnak gondoskodni kell arról, hogy enyhítse a rettenetes gondokat.

Ha Németországban rend és olcsóság van, itt is lehet. Csak akarni kell. A hatalom brtokában levőknek egész embereknek kell lenniük.

Le kell sujtaniok jobbra és balra könyörtelenül, mert máskülönban a magyar középosztály pusztul bele a maga idegítő nagy gondoljaival a hallatlan küzdelembe.

A disznózsir meg a többi.

280 koronával ment fel két hét alatt a disznózsir ára. Ez a drága nedv métermázsánként már a 600 koronán túl van. A spekuláció teljes vad erejével, minden mohésággal, harácsolásával disznózsirra, szalonnára és cukorra vetette magát. Az érvényesülés egyéb eltömték előlük. A gabona ára maximálva van, a főzelékek is, tojás és egyéb élelmiszerek is. Ellenben szabad préda a disznózsir, szalonna és cukor. Csakis ennek a körülménynek lehet betudni azt a teljesen indokolatlan, érthetetlen és legnagyobb mértékben felháborító tényt, hogy a megélhetéshez oly fontos és nélkülözhetetlen élelmicik, mint a zsir ára, ugrásszerűen, egyik napról a másikra emelkedik a végtelenbe.

Bebizonyított tény, hogy Németországban, ahol pedig a sertéshizlalás nem áll azon a fokon, mint nálunk, lényegesen olcsóbb a zsir ára, de minden más élelmiszer ára is. Bizonyítja az, hogy az árfelhajtás mesterséges uton történik és nem leli magyarázatát realis, gazdasági okokban. Az egésznek az alapja az üzérkedő spekulánsok vad nyereségvágya, mohó pénzszomja, lelkiismeretlen garázdálkodása. És ennek a felismerése egyszersmind mutatja az utat is, amelyen haladni kellene, hogy az immár türehtelenné vált helyzetet orvosoljuk.

Fix fizetésű emberek ma már csak úgy élhetnek meg, ha koplalnak. Az összes élelmiszer ára, valamint minden szükségleti cikk ára olyan hihetetlen magasra felszökött, hogy a csekély fizetés, amelyre normális időkben is azt mondták, hogy élni kevés, meghalni sok, most a háborús időkben egyáltalában semmire sem elég.

Az államhatalomnak kellene a iegszigorubbán közbelépni, hogy elejét vegye az üzérkedő spekulánsok indokolatlan árfelhajtásának.

— Az új pénzügyigazgató köszönete. Szabó Károly, az új pénzügyigazgató meleghangú levélben köszöni meg a város üdvözlését kinevezése alkalmából s kéri továbbra is a város támogatását.

Háborus udvarlók.

A háború nemcsak a térképet alakítja át és az emberi agyvelőnek földrajzi ismereteit tartalmazó részeit, hanem a társadalom minden rétegébe beférkőzik, mozgósít, hadiállapotot teremt, sőt csetepatéka: és harcserű céllövészetet is. A békés társadalom ezen korszakos tünete meglehetősen humoros. Emlékezzünk meg az egyik ilyen furcsa tünetről, a háborus udvarlóról s jegyezzünk fel róla egyetmást.

A háborus udvarlók száma napról-napra növekszik. Közéjük tartozik minden fiatal ember, aki 14 évtől 72-ig terjedő korban van és jelen pillanatban nem katoná. Tehát az untauglichok, a felmentettek, a besorozottak, de még be nem vonultak, a szabadságoltak, a rokantak, avagy sorozás alá még nem és már nem kerülők. A háborus udvarlók ismervéhez tartozik, hogy rendszerint egy nő oldalán lejtének és a nőnek feltétlenül udvarolnak; akár csunya a nő, akár vén, akár gyaszruhátt visel, akár buskomor. A háborus udvarló, ha az utcán megy a nővel, akkor minden járda-főljárónál magasugrási gyakorlatot végez, amire szellemesen megjegyzi:

— Nem is vagyok olyan untauglich, mint amilyenek látszom.

A járda szélén levő villanylámpa mellett ügyesen kitér, úgy, hogy nem lép le a járdáról. Ujjab szellemes megjegyzés:

— Kitérek a tulerő elől.

Akárki jön szembe a háborus udvarlóval és udvariasan köszönti őt, a háborus udvarló csak lezsér mozdulattal szalutál, mondva:

— Ennek is sapka kellene már a fejére, hogy megtanuljon illedelmesen tisztelni.

A háborus udvarló az utcán minden katonát ismer és a tiszteknek 93 százaléka osztálytársa volt.

A háborus udvarlókna meg van a saját grammatikájuk, stílusztikájuk, és metaforikák. Mikor egy háborus udvarló offenzívába lép, akkor a legszebb szóvirágokat lehet hallani. A moziban, amikor a nézőtör elsőtétül, így szól egy kedves hadi udvarló:

— Édes nagysád! Megengedi, hogy egy átkaroló mozdulatot tegyek? — Talán mégse helyezkednék annyira defenzív ülésbe?

A nő dühösen válaszol:

— Hallja, Kajdácsi ur, maga nagyon szellemes ma ismét.

— Hát bizony, — sóhajtozik az udvarló, — ma már nekünk szerény polgároknak csak igen kifejlett sztratégiával lehet eredményeket elérni.

Egy másik hadiudvarló így suttag:

— Drágám, ha hazamegyünk, csinálunk egy kis koncentrálo hadmozdulatot; áttöröm a külső erődöket; az anyósodat fogságba vetjük, te pedig kitűzöd a fehér lobogót, — megadod magad.

Telefon 141 NAPI HIREK. Telefon 111

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1915. év, szeptember hó 22., szerda. — Róm. kath.: Móric út. — Protestáns: Móric. — Görög-orosz: 1915. év, szeptember hó 9., Joakim, Anna. — Izraelita: 5676. év, Thirsi 14. — Napkelte 5 óra 45 perc. — Napnyugta 5 óra 59 perc. — Napnyugta 12 óra 14 perc. — Holdkelte 5 óra 25 perc, délután. — Holdnyugta 4 óra 29 perc reggel. — Holdtölte 23-án, 10 óra 35 perc délelőtt.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Változókéony, enyhébb, elvélve csapadék.

Egy álom és állam vége.

Volt egyszer egy ország, melynek lakói a legboldogabb nyugalomban élhettek volna a győzelmes háborúk után kiszélesedett határok között. A buja föld bőségesen nyújtotta az élelmet művelőinek, meg a legelesző állatnak, mely anyyi volt abban az országban, hogy a lakosok el sem tudták fogyasztani. Nagy kereskedést folytattak tehát a többi országokkal, ahonnan dőlő érte a pénz, mely nemcsak a régebbi időkben volt az emberek vágyakozásának célja, hanem mostan is, sőt most még jobban vágyakoznak utána az emberek. Volt mellette egy másik, nála erősebb ország, amely-

ben egy furcsa, szelid nép lakott, a magyarok, akik — ha erősebbek voltak is nála — sohasem bántották a kisebb szomszédot, hanem jó barátságban akartak vele élni, mert tudták, hogy csak az isteni békében gyarapodhat igazán a nemzet, míg a szörnyű háború a meglevő javakat is összerombolja. De a kisebb szomszédnak nem kellett a béke áldása, áhitozott a magyar földjére s olyan hatalmas országot akart magának, hogy parancsolhasson összes szomszédainak. Hogy elérje célját, bujtogatta Magyarország lakosait a saját hazájuk ellen, összeszóvetkezett a saját megrontására egy olyan állammal, melynek annyi lakossága van, hogy ő sem tudja, mennyi s amikor így biztosnak tudta a dolgát, megölte a magyarok jövőd királyát. Tudta, hogy a magyar akármilyen békeszerető is, ezt a bántódását meg akarja bosszulni, háborút izen s akkor ő a szövetségesével együtt legyőzi a szomszédját és elfoglalja a földjét, melyre anyyira áhitozik.

Leit is nagy háború, melybe még sok nép beleavatkozott, mert a magyarnak is voltak barátai, akik segítségére siettek, de az ellenség is új segítő társak után nézett. Fegyverbe szállott majdnem az egész világ s ebben a nagy háborúban, melyhez hasonló a legöregebb emberek sem emlékeznek, de még az írástudók sem akadnak páriájára a vastag könyvekben — elfolyt annyi vér, hogy ha az mind összegyűltne, egész tenger válna belőle és az elpusztult emberek hullát összerakva, eltöpnélne mellette a legmagasabb hegy is.

És a sok borzalom és szenvedés mind annak a kis országnak a féktelen nagyra-törése miatt zudult a világra. Földönfutók és árvák lettek az emberek milliói, megszakadt a kultúrlények áldásos közössége, hogy helyébe gyűlölet és gyilkosság lépjen, mert Szerbia tul akart terjeszkedni a Dunán meg a Száván és Bosznián keresztül kereste a tengerhez vezető utat. De a gyász és pusztulás hiábavaló volt — Szerbiának legalább hiábavaló — az orosz kolosszus legyűrve és tegnapról kezdve magyar és német ágyuk küldik át a határon üzenetüket: *a nagyszerb államnak vége, de lehet, hogy vége lesz a kis szerb államnak is.*

— **Gróf Károlyi Mihály a harctérre utazott.** Gróf Károlyi Mihály tegnap mint hadapródörmester a harctérre utazott. Ebből az alkalomból a függetlenségi párt vezére gróf Andrássy Gyula, gróf Apponyi Albert és gróf Zichy Aladár hosszabb megbeszélést folytattak.

— **Hordójelzés.** A hivatalos hordójelzés folyó hó 23-án, csütörtökön kezdődik s hetenként csütörtökön, pénteken, szombaton eszközöltetik.

— **Kiskeckemetért.** Mai napon a polgármesteri hivatalnál az orszudta felvidéki falu felépítésére Tóth Mihály szabóiparos 100 koronát adományozott.

— **A cseh lapok pusztulása.** Prágából jelentik: A háboru elején Csehország keleti városaiban összesen harminchat különféle pártágyalathoz tartozó lap jelent meg. Most már csak tizenhárom van meg közülük, a többi részben önként, részben a hatóságok intézkedése folytán szűnt meg. Kuttendorf városában és még több más városban is, ahol béke idején több lap jelent meg, most már valamennyi lap megszűnt.

— **A kadett jótékonyága.** Sebők Andor orvostanhallgató, Spitzer Bernát földbirtokos fia, aki az orosz harctéren teljesít a segélyhelyen szolgálatot, kadetté való kinevezése alkalmából 100 koronát küldött a Kecskeméti Lapok utján jótékony célra, mint írja, „résztint, hogy első fizetéséből más is részesüljön, részint pedig a tegnapi rémes tüzből való szabadulásom hálaájképen.” A küldött összegből 50 koronát Kiskeckemet felépítésére, 50 koronát pedig a rokkant katonák javára áttalunk a polgármesteri hivatalba. A jótétemény önmagát dicséri.

— **Kézbesíthetetlen levelek.** Pesz-meth Bálintnak Pesz-meth Józseftől, Hangodi Sándornak Antal Páltól levele van orosz fogságból, melyeket a posta hiányos címzés miatt nem tud kézbesíteni. A lapokat átvehetik kellő igazolás mellett szerkesztőségünkben.

— **Gróf Zeppelin maga dirigálta a bombavetést Londonra.** Genfi jelentés szerint a párisi Temps szeptember 14-iki számában azt írja, hogy gróf Zeppelin maga is résztvett az egyik legutóbbi légi támadásban London fölött. A párisi lap olyan hírt is kapott, hogy Zeppelin csak elindította léghajóit német tengerparti bázisukról, de többen a beavatottak közül erősítetik, hogy a gróf maga is ott volt egyik léghajója csónakjában, a honnan bombákat dobtak a londoni Cityre.

— **A sebesültek áthelyezési kérélmé.** A Bud. Tud. jelenti: A honvédelmi miniszter a budapesti helyőrségi kórházak és valamennyi honvéderületi kórház parancsnokságához rendeltet intézett, amelyben utal arra, hogy a hadtápparancsnokság átirata szerint az utóbbi időben a hadsereg kórházaiból egészségügyi intézetek, polgári és katonai személyek, sőt hivatalok is a mögöttes országrész körzetéből történt »betegfőrehelybiztosítás« egyidejű megküldése mellett átiratokkal árasztanak el, amelyek betegeknek vagy sebesülteknek a mögöttes országban, legtöbnyire egy meghatározott kórházba vagy helyre való áthelyezése iránti kérelmeket tartalmaznak. A hadsereg kötelekében levő egészségügyi intézetek ilyenmő kérelmeket nem teljesíthetnek, mert egyrészt a sebesülés vagy megbetegedés a mögöttes országba való szállítást egyáltalán nem indokolja, másrészt mivel a hátraszállítás egészségügyi vonatkozással történik, amelyeknek irányítása az egyeseknek óhajaihoz nem szabható. Ezenfelül a honvédelmi miniszter már a folyó évi 163371—5. számú rendeletében nyomatékosan utalt arra, hogy annak határozmányai csak a mögöttes országra nézve érvényesek. Az alárendelt csapatok, hatóságok és intézetek az ilyenmő kérelmek meg nem engedhetőségéről megfelelően fölvilágosítandók. Különösen gondoskodni kell arról, hogy az összes havidíjasok efelöl tudomást szerezzenek. Az egészségügyi intézetek utasítandók, hogy a hadsereg körleteibe való áthelyezés iránti ilyenmő megkeresésekre ne szolgálatassanak ki »betegfőrehelybiztosításokat.«

— **Megszüntetett sajtópör.** Turi Károly ceglédi tanító a *Cegléd* című hetilapban »Gyalogosok érkezése« címen a monerchia fegyveres erejének mozdulatairól írt. Az ügyesség ezért sajtó utján elkövetett fegyveres erő elleni büntett miatt vádat emelt Turi ellen. Az ügynek folyó hó 24-én lett volna a főtárgyalása Budapesten a büntető törvényszék mint esküdtbíróóság előtt. Az ügyesség azonban értesítette a bíróságot, hogy a vádat eljettette s így a további eljárás megszűnik.

— **Szerda délig át kell venni a várostól a rézgálicot.** Értesítetnek mindazok, kik rézgálicot jegyeztek s a jegyzett rézgálicnak kiváltására már felhívtak, hogy azt e hó 22-ikén déli 12 óráig okvetlenül átvegyék, mert az át nem vett rézgálic másnak fog eladatni. *Javadalmi hivatal.*

— **Hírek a Katona Otthonból.** A Katona Otthonban szeptember 5-től 18-ig megjelent 905 sebesült katona, ezek között volt 570 magyar, 208 német, 63 cseh, 42 román, 4 lengyel, 7 bosnyák, 11 horvát, megirtak 425 levelet, kiosztattak közöttük 1793 cigarettát.

— **Adományok nyugtázása.** A Katona Otthon részére újabban a következő adományok folytak be: Gyümölcsöt adományoztak Tóth István, Kremán Sámuel, Hübl Emil, Nagyboácsai Sárközy Julia. Cigaretta adományoztak: Szücs Lajosné Somogyi Juliska, Keresztes Ilonka. Fekete (Schvarcz) Soma hírlapokat. Könyves Lászlóné 1 korona, végül pedig szeptember 18-án az 1868-beli öregek, akik aznap beváltak katonáknak, megjelentek a Katona Otthonban és Szabó József utján az Otthon részére 13 koronát adományoztak. Fogadják a nemes szívű adakozók a vezetéség hála köszönetét.

— **A szerb hadsereg.** Francia lapok azt jelentik Nisből, hogy a szerb hadsereg teljesen helyre van állítva. Szerbia az utóbbi időben nagymennyiségű lőszert és hadszert kapott. A szerb hadsereg most jobban föl van szerelve, mint a háboru kitérésekor.

— **A harmadik hadikölcsön.** Félhivatalos forrásból közlik, hogy Ausztriában már folynak a harmadik hadikölcsön előké-születei. Értesülésünk szerint nálunk is aktuális ez a nagyfotosságu kérdés, minél fogva természetes, hogy a szükséges munkálatok szintén folyamatban vannak. A mostani helyzetet rendkívül kedvezőnek ítélik a kormányok újabb hadikölcsön kibocsátására nemcsak azért, mert a harctéri helyzet minden várakozást felülmuló eredményeket tüntet fel napról-napra, hanem azért is, mert a pénzügyi viszonyok a nagyarányú ősi gabonaforgalom dacára igen kielégítően alakulnak, pénzügyeteink betétei állandóan emelkednek s továbbá különösen a mezőgazdasági termelés jórszt tul van az áru értékesítésén, úgy hogy jelentékeny pénzfőlősleggel rendelkeznek. Pénzügyi körökben elterjedt hírek szerint a nálunk folyó előmunkálatok e hó végéig, esetleg előbb is, be lesznek fejezve, mely után a kormány azonnal közzéteszi a hivatalos hirdetményeket.

— **Jelentkezés a hadifogságból.** Nyúltó Mihály Przemysiben tartózkodott a háboru kezdete óta mint népfelkőr-munkás. Amióta a vár orosz kézre került, semmi életjelt nem adott magáról. Tegnap végre édes anyja levelet kapott tőle, tudatja, hogy fogságban van és jól érzi magát. A levél a hadifogyoktól megszokott kérelemmel végződik: sziveskedjen pénzt küldeni.

— **Német-francia nyelvet per-fekt beszélő, német urleány, társalkodó, nevelőnői állást keres okt. 15-iki belépésre.** Cime: **Julie Schmidt,** (Dr. Weinbergernél) **Királyhelmece,** (Zemplén-megye.) 12061

— **Piaci árak Szegeden.** Szegeden f. hó 25-ig terjedő érvénnyel a hatóság a következő piaci árakat állapította meg:

Hizott liba élősuliban	2 K 80 fill.
Tisztított hizott liba kilója szalonnával	3 K 50 fill.
Tisztított sovány liba kilója	3 K — fill.
Liba-aprólek kilója	2 K — fill.
Sovány liba kilója élősuliban	2 K 10 fill.
Hizott kacs kilója élősuliban	2 K 50 fill.
Tisztított hizott kacs kilója szalonnával	3 K 20 fill.
Tisztított sovány kacs kilója	2 K 70 fill.
Kacs-aprólek	2 K — fill.
Sovány kacs élősuliban	2 K — fill.
Libászir kilója	5 K — fill.
Csirke kilója élősuliban	2 K 20 fill.
Tojás darabja	K 11 fill.
Tej literje	K 32 fill.
Tej literje fölözött	K 16 fill.
Burgonya (krumpli) kilója	K 12 fill.
Vöröshagyma kilója szár nélkül	K 50 fill.
Fokhagyma	K 70 fill.
Bab száraz kilója	K 40 fill.
Lencse száraz kilója	K 50 fill.
Borsó száraz kilója	K 50 fill.
Mák száraz kilója	1 K 50 fill.

Hatósági husarak:

Sertészsir kilogrammja	5 K — fill.
Birkahus kgr.	2 K 60 fill.
Birkacomb kgr.	2 K 80 fill.
Marhahus levesnek	3 K 40 fill.
Marhahus sütni	3 K 60 fill.

— **Elrendelik az árak kifüggesztését az élelmiszerkereskedésekben.** A kereskedelemügyi miniszter — mint a lapok írják — rendelet kibocsátását tervezi, amelynek értelmében a helyi hatóságok az élelmiszerüzletlajdonosokat kötelezhetnék arra, hogy üzletükben az árakat kifüggesz-szék és hogy a cikke utánmérésére a vevőknek szabályszerű mérleget bocsássanak rendelkezésére. Az intézkedés kétségkívül a fogyasztók érdekeinek védelmére volna hivatva. Mindenesetre érdeklődéssel várjuk a részleteket s most egyelőre csupán a szándékot regisztráljuk.

— **A NYUGAT** szépirodalmi folyóirat szep-t. 16-i száma a következő nagyrészt aktuális és igen érdekes tartalommal jelent meg: Káthy Henrik: Terje Vigen. Babits Mihály: Kárvayár. Ambrus Zoltán: Háborus jegyzetek. Szabó Dezső: Bucuszások. Hatvany Lajos: Bródy, a szimmiőr. Lakatos László: »In baute e tabaros.« Feleky Géza: Az orosz agrárreform. Ady Endre: Versek. Halász Gyula: Vissza a frontra. Földi Mihály: Egyéniség és természetudomány. Bálint Aladár: Bihar Sándor. Bálint Aladár: A szeizmográf. Molnár Antal: Operálás a háboru után. Fekete Miklós: Magyarország közgazdasága 1914. évről. A Nyugat szerkesztősege és kiadóhivatala IX., Lónyay-utca 18. Előfizetési ára egy évre 24 K, félre 12 K, egyes szám ára 1 K 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Mutatványsszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

— **A husdrágaság ellen.** Debrecenből jelentik: Az utóbbi időben a városban a legtöbb hentes- és mészárosüzlet zárva van. A husiparosok inkább beszűntették üzemeiket, semhogy magukat a rendőrség büntetésének kitegyék, azért, mert a hatósági áraknál drágább áron adják a húst és a zsírt. A közönség zugolódása ezért egyre jobban terjed. A város megszabta ugyanis a husnak és zsírnak árát, amde a husiparosok kijelentették, hogy hatósági áron nem adhatják az árut, mert az élőmarha ára nagyon drága. Most a hentesiparosok beadványt intéztek a polgármesterhez s abban tiltakoznak az ellen az általános vád ellen, hogy a szakma huszszorát folytató, mert a bajnak egyedüli és tulajdonképeni oka az élőállatok mérhetetlen drágasága. Beadványokban arra kéri a várost, írjon fel a belügyminiszterhez, hogy a közfogyasztás szempontjából számbavehető élőállatok maximális árát az egész országra nézve egységesen állapítsa meg. Addig is, amíg a belügyminiszter az ügyet országosan rendezi, küldjön ki a város bizalmi férfiakat a heti állatvásárra és a beszerzett áradatok alapján állapítsa meg a helyi ár-megállapító bizottság a hus kilogrammonkénti árát.

— **Magántanulók előkészítését, a tanítóképző-, elemi- és polgári leányiskola** bármely osztályára elvállal **Füvesy Rózsa** okleveles tanítónő **Boldog-utca 2. szám.**

Drága petroleummal ma már nem célszerű a világítás, midőn rendelkezhetünk egy sokkal olcsóbb és tisztább világítási forrással,

A VILLAMMAL, melyhez szükséges berendezést legolcsóbban készíti **KELLERMANN. Luther-egyház. Telefon 67.**

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Régi előfizető. Felesleges, hogy a mi figyelmünket felhívja a harctéri eseményeknek azokra a szakértő magyarázataira, — melyek, — ha szárazföldi harctérrel van szó: *K. B. L.*, — ha tengeri csapattal *Tengerész* aláírással jelennek meg csaknem naponta a Budapesti Hírlapban. Ezek a pompás cikkek már régóta figyelmet keltenek nálunk is, adatközpont gazdag, ismeretekben bővelkedő, alapos és tanulságos voltakéért, melyek mind arra vallnak, hogy ezen közleményeknek az írói beavatott szakemberek, kik olyan pozícióban vannak, honnan az eseményeket minden titkos vonatkozásaikkal együtt áttekinthetik. A cikkek és tudósítások értesülése gyakran meglepő s nem egyszer frappáns azáltal, hogy mennyire igazolódik a későbbi események által. Ezeket olvasva, bizonyára Ön is más világosságtanban látja a magánstratégiák naiv erőfeszítéseit s azokat a vaktában történő találgatásokat, melyeknek nem egy lap is helyet ad. Csaknem érdekes, hogy a Budapesti Hírlap *K. B. L.*-je előre mily precízen megírta, hogy miként fog megtörténni az orosz várak elfoglalása. Ezeket a kitünő magyarázatokat nagygyűrtén egészíti ki e nagytekintélyű lap hadi tudósításainak és értesüléseinek egyébként is páratlanul gazdag anyaga.

Férfiak, nők, fiúk és leányok 30—40—50—60 korona havifizetéssel

azonnali belépésre **hirlapelárusítóknak** kerestetnek. Jelentkezhetnek **Rákóczi-ut 40.**

A szénsavdús természetes mohai **ÁGNES** savanyú forrásvíz, kiváló asztali- és üdítő-ital, legjobb szolgálatot tesz emésztési zavarokban, — valamint preservatív gyógyszernek bizonyult járványok eseteinél. Friss töltésben kapható **Nyirády Lászlónál.**

Általános piaci árjegyzék.

Kecskemét, 1915. szeptember 21.

Tisztabuza 1 métermázsza	36 50	—
Kétszerbuza	29 35	—
Rozs	29	—
Árpa	28	—
Zab	28	—
Kukorica morzsolt	9	10
Kukorica csöves zsák	4	—
Kukorica fűzres	36	38
Köles métermázsája	11	12
Széna mmázsája	5	6
Szalma métermázsája	64	64
Kukorica dara	5	5 10
Sertés öreg elsőrendű 1 kg.	4 80	5
Sertés öreg másodrendű 1 kg.	5 30	5 40
Sertés fiatal nehéz 300—400 kgig.	5 20	5 30
Sertés fiatal 220—300 kgig.	5 10	5 20
Sertés fiatal 150—220	2 70	2 84
Borjú életsúlyban 1 kilogramm	1 40	1 50
Birka	3 80	3 80
Hizott lud 1 kilogramm	20	24
Sovány lud párja	18	20
Sovány liba idei párja	14	14
Hizott kacsa párja	10	10
Sovány kacsa párja	10	10
Pulyka párja	10	10
Tyúk párja	3	8
Csirke párja	6	6
Gyöngytyúk	—	—
Vágott kacsa darabja	4	7
Kacsa derék darabja	3 20	3 20
Pecsénye	4 80	—
Marhahús I. rendű	4 60	—
„ II. „	4 40	—
„ III. „	5 20	—
Borjúhús I. rendű	4 80	—
„ II. „	4 60	—
„ III. „	3 20	—
Birkahús I. „	3	—
„ II. „	5 40	5 40
Sertés hús I. rendű	5 20	—
„ II. „	5	—
„ III. „	7	— 7
Zsír	6 60	7
Háj	6 60	7
Szalonna (sós)	6 40	6 60
Szalonna (friss)	3 40	3 60
Fej és láb	— 36	—
Pacal 1 csomag	2 20	3
Hal ponty	—	—
Hal süllő	—	—
Hal herca	—	—
Kenyér fehér 1 kilogramm	— 68	— 70
Kenyér fekete 1 kilogramm	— 48	— 54
Tojás (100 darab)	14	14
Tarhonya	— 90	1 20
Tészta félek (lebencs)	— 80	1
Köleskása 1 liter	1	1 20
Tej 1 liter	— 20	— 32
Tejfel	1 60	1 60
Tehénturó	1 20	1 20
Téhsajt	3 80	4 20
Juhturó	2 40	3 20
Juhsajt, friss 1 kilogramm	4	4 40
Juhsajt, száraz	4 10	4 40
Vaj	6	6
Burgonya, új, métermázsája	10	10
Bab száraz	— 40	— 44
Bab zöld	— 20	— 24
Borsó	— 50	—
Lencse	— 50	—
Vegyes zöldség	— 14	— 16
Vereshagyma 1 kilogramm	— 76	— 80
Foghagyma 1 kilogramm	2 20	3
Paradicsom	— 16	— 24
Uborka 100 drb.	2 40	3
Paprika örölt 1 kg.	3	7
Paprika zöld 100 drb	— 80	2 30
Káposzta fejes	— 20	— 50
Káposzta savanyítva	— 72	— 72
Kel	— 10	— 20
Karfiol	— 30	— 50
Főzeléktök	— 10	— 30
Gomba 1 liter	— 30	— 40
Karalábé 1 csomag	— 12	— 18
Pogácsa alma	— 20	— 28
Körte 1 kilogramm	— 40	— 80
Oszi barack 1 kilogramm	— 40	— 80
Szilva 1 kilogramm	— 36	— 48
Dió	— 50	1
Szőlő	— 70	— 90
Jelova alma	— 20	— 28
Birsalma	— 20	— 28

23449/1915. sz.

Hirdetmény.

A városi tanács a lakosság élelmezésének biztosítására **babot és kölest vásárol, akinek tehát babja vagy kölese van eladó, minél előbb jelentse be a gazdasági osztálynak a délelőtti hivatalos órák alatt.**

Kecskeméten, 1915. szeptember hó 20-án.

Sándor István
polgármester.

12060

MINDENES FIÚ,
12—14 éves, jó fizetéssel fölvetetik Gallia könyvkereskedésben, Beretvá mellett

ALMA és SZILVA-CEFRE eladás.

Héjjas Mihály pinceszövetkezei igazgató uri-hegyi, vágójárási, csalánosi és helvecia-telepi **szőlőinek almatermése, továbbá 50 hektóliter szilvacefre eladó.** Értekezni lehet a tulajdonos lakásán: **Damjanich-utca 3. sz.**

Eladó földbirtok.

A Talfájában fekvő 31 hold, 17 hold és 26 hold jöminőségű szántó föld eladó. Értekezni lehet **Sétátér-utca 2. szám** alatt. 11994

Egy fiu tanulónak felvétetik
BALASSY ANTAL fűszerüzletében
Jókai-utca 39 sz.

Kiadó úrilakás.

A központ közelében, a polgári leányiskola mellett, Mezei-utca 5. sz. alatti házban **egy úrilakás, mely áll 4 szoba, konyha, speiz, mosókonyha, pince és egyéb mellék-helyiségekkel, villanyvilágítással, azonnal kiadó.** Értekezni lehetugyanott. 11700

Ügyes szakácsnőt keresek.
Kisfaludy-utca 9. jobbra. 12048

Egy értelmes, komoly, fiatal nő kerestetik
Gyenes S. és Fiai üzletébe.

Eladó szőlő **Bikaistállón** kívül 505 □-ól **szőlő azonnal eladó; értekezni lehet** **Kócsó Gáborral, VI. k., Kalocsa(Villa)-utca 2. szám** alatt. 12025

Kiadó uri lakás.

Jókai-utca 22. szám alatt **egy 5 szobás lakás, minden mellék-helyiséggel és ugyanott egy 2 szobás udvari lakás, irodának alkalmas, november elsejére kiadó, esetleg eladó.** Értekezhetni **özv. Darányi Ferencnével** **Katonatelepen.** 12014

Czefrét bármily mennyiségben, a legmagasabb napiáron vásárolok. Jelentkezzenek **PERLMUTTER ADOLFNAK,** Arany János-utca 6 sz., kath. bérházban.

Eladó ház és föld. A Máriavárosban, **Holló-utca 29.** számú **néhai Tóth János-féle ház, mely áll 2 szoba, 2 konyha, 2 kamra, továbbá a Korhány-közön Csikai szőlő mellett 1 és fél hold jó minőségű szántó föld eladó.** Értekezni lehet a fent nevezett házban **Tóth Mihállyal** vagy **Tóth Jánossal** **Nagykőrösi-utcán az ecetgyárban.** 12029

Ügyes varróleányok felvételnek confectióhoz **Glückmann.** Wesselényi-u. 4. (Régi Lakatos-u.)

Haszonbérbe kiadó föld.

Főtisztelendő dr. Csósz Imre úr borbási földbirtokából 40 hold **haszonbérbe kiadó.** Értekezni lehet **Csósz József** megbízottnál **Kádár-utca 3. szám** alatt. 12031

Október elsejére megfelelő állást keres egy jó megjelenésű, középkorú ember, aki a gazdaság minden ágazatában járatos. **V a r g a P. I s t v á n** **Kerekegyháza, Rákóczi-ut 346. szám.** 12034

Kiadó lakás. A sétátér-utca 2. szám alatti házban 2 butorozott utcai szoba kiadó. 11995

25 év óta fennálló jóforgalmú fa- és szén-kereskedés — halálózás miatt — kedvező föltételekkel bérbe kiadó és azonnal át is vehető, esetleg lakással is; értekezhetni özv. Szeley Jánosnéval, Klapka-utca. 32. sz. 12035